

Fantasie c moll z 18 Probestücken

https://www.youtube.com/watch?v=X53TvVY4_BY

Jde o fantasii, které podložil Bachův přítel Heinrich Wilhelm von Gerstenberg (jeden ze zakladatelů literárního hnutí *Sturm und Drang*) monolog z Hamleta. Bach sám označil v dopise z 10. února 1775 tuto skladbu jako „temnou fantasii“.

Fantasie je rozdělena do tří hlavních oddílů, které jsou dány označeními Allegro moderato - Largo - Allegro moderato.

Schubart – c moll: „*Liebeserklärung, und zugleich Klage der unglücklichen Liebe. – Jedes Schmachten, Sehnen, Seufzen der liebetrunknen Seele, liegt in diesem Tone.*“

„Vyznání lásky a současně nářek nešťastné lásky. Každé strádání, touha, vzdychání láskou opilé duše leží v této tónině.“

Elementy stabilizujícími formu obou krajních dílů: **arpeggia**, které ústí do motivů se zdůrazněnou virtuózní složkou. **Recitativní charakter**: v první části, která má přinést pokud možno **co nejvíce po sobě jdoucích afektů**. Záměrem skladatele je **schéma otázky a odpovědi**.

Bach zde důsledně střídá **výbuchy afektů s momenty uklidnění**. V místech zahuštění výrazu se velmi rychle střídají arpeggia s quasi recitativními místy.

Afektivní vzrušení je hudebně dáno **permanentními harmonickými změnami, chromatikou, enharmonickými záměnami a prudkými dynamickými kontrasty**.

Vrcholem je hudebně rétorická **figura vyjadřující otázku**. Odpověď je dána klidem a úsekem lyrického charakteru, který je zakončen fermatou. Poté nastupuje figurativní motiv s dramatickou akcentací.

Střední díl Largo má zpočátku **kantabilní charakter**. Je kontrastní k první afektově "temné" části - této části odpovídají v Hamletově monologu slova „*do světla! k rozkoši!*“ atd.

Pak výraz opět nabývá na intenzitě pomocí dynamických **kontrastů a chromatického pohybu** v basu. Kulminací je **septimový akord**. Vyznění vzrušení je dáno harmonickým **rozvedením septakordu a dlouhé decrescendo**.

Instrumentální recitativ je přechodem k závěrečnému dílu, který má **funkci reprízy** a má i obsahový vztah k prvnímu dílu. Těsně před koncem se objeví krátce **motiv ze středního Larga** jako určitá reminiscence.